

Gazeta Natura 2000

nr. 9, anul 2013, iunie - august

foaie trimestrială de informare locală

Echipele de la școala din Jibert au câștigat prima ediție a concursului „Și eu fac parte din Natura 2000”

Primul concurs interșcolar pentru elevii din Transilvania, pe teme de arii protejate, organizat în cadrul proiectului POS MEDIU, co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională - „Pentru Natură și Comunități Locale - Bazele unui management integrat Natura 2000 în zona Hârtibaciu - Târnavă Mare - Olt”, s-a încheiat la 1 iunie 2013. Început din noiembrie anul trecut, concursul a avut 3 etape la care s-au înscris 187 echipe de câte 3 elevi, din care au reușit să finalizeze 103 echipe, adică 309 de elevi și 42 de pedagogi îndrumători, de la 16 școli din trei județe: Brașov, Sibiu și Mureș.

La finala de la Colegiul Național „Radu Negru” Făgăraș, s-au întrecut în prima etapă 7 echipe din Agnita, Mediaș, Jibert, Făgăraș, câștigătoare fiind echipa din Jibert, iar la etapa a doua, 10 echipe din Agnita, Merghindeal, Jibert, Făgăraș, Sighișoara, cea mai bună fiind, din nou, echipa din Jibert.

„Probele concursului au fost de două tipuri: pentru unele, concurenții s-au pregătit de acasă (simbolul echipei, film scurt despre o acțiune ecologică, prezentare habitate și specii din zonă, construirea de scorburi (căsuțe artificiale) și hrănitore pentru păsări, iar la celelalte probe elevii au fost testați pe loc (chestionar, planificare excursie, joc educativ, tribunal ecologică)”, a declarat Judith Papp, coordonator concurs, Grupul Milvus. „Finaliștii concursului din clasele VI-VIII participă la o tabără școlară organizată la Jibert, în perioada 9-14 iulie 2013, iar cei din clasele II-V, la o excursie de neuitat în Bucegi, la renumitele Babe și Sfinx”, a mai adăugat Judith Papp. Juriul a fost alcătuit din specialiști de la WWF România, Grupul Milvus, profesori, precum și reprezentanți mass-media.

Concursul va fi reluat și în următorul an școlar, în cadrul proiectului „Pentru Natură și Comunități Locale - Bazele unui management integrat Natura 2000 în zona Hârtibaciu - Târnavă Mare - Olt”.

www.natura2000transilvania.ro

Calendar religios

Iunie - Ciresar

Creștin - Ortodox:

- 13 J † Înălțarea Domnului - Ziua Eroilor
- 23 D † Rusaliile - Pogorârea Duhului Sfânt
- 24 L † Lunea Sfântului Duh; Drăgaica sau Sânzienele
- 29 S † Sfinții Apostoli Petru și Pavel

Romano - Catholic:

- 29 S † Sfinții Petru și Paul

Iulie - Cuptor

Creștin - Ortodox:

- 20 S † Sfântul Ilie

Romano - Catholic:

- 3 M Sfântul Toma
- 11 J Sfântul Benedic
- 25 J Sfântul Iacob

August - Gustar

Creștin - Ortodox:

- 6 M † Schimbarea la Față a Domnului (dezlegare la pește)
- 15 J † Adormirea Maicii Domnului
- 29 J † Tăierea capului Sfântului Ioan Botezătorul

Romano - Catholic:

- 3 S Sfântul Martin
- 6 M Schimbarea la față a Domnului;
- 15 J † Adormirea Maicii Domnului

EVENTIMENTE LOCALE:

- Târg animale, 01 iunie, Avrig/Sibiu
- Târg animale, 17 iunie, Daneș/Mureș
- Târg animale, 01 iulie, Avrig/Sibiu
- Târgul Meșteșugarilor, 4-6 iulie, Sighișoara/Mureș
- Târg general, 10 iulie, Alțâna/Sibiu
- Târg animale, 14 iulie, Brădeni/Sibiu
- Târg general, 27 iulie, Iacobeni/Sibiu
- Târg general, 28 iulie, Chirpăr/Sibiu
- Târg animale, 01 august, Saschiz/Mureș
- Târg animale, 12 august, Avrig/Sibiu
- Târg animale, 23 august, Meghindeal/Sibiu
- Târg general, 29 august, Alțâna/Sibiu

TRANSILVIANIAN BRUNCH

- 29. IUNIE - Retiș (Retersdorf)
- 27. IULIE - Coșșa Mare (Großkopisch)
- 31. AUGUST - Nucet (Johannisberg)
- 28. SEPTEMBRIE - Alțâna (Alzen)

Pășunile cu arbori seculari: simboluri pentru continuitate și schimbare în Sudul Transilvaniei?

Tibor Hartel, Fundația „Mihai Eminescu Trust”

Breite © Tibor Hartel

”La peisajul ăsta i-aș da nota 10, să știți treaba asta. Știți din ce cauză? Că-i cerul, îi puțin nor, este liziera aceea și pășunatul cu arborii bătrâni ca istoria. De parcă din inimă îl văd, este atât de frumos. Îi atât de atrăgătoare asta, vorba țaranului, este ”ca în filme”. 10 i-aș da la asta, 10+ na.”

Rândurile de mai sus arată atitudinea și percepția unui sătean dintr-un sat din regiunea noastră, referitoare la pășunile cu arbori bătrâni. Și el nu este singurul: marea majoritate a celor 120 de persoane cu care am discutat, oameni din satele din regiunea noastră au împărtășit aceleași sentimente intense, pozitive față de pășunile cu arbori și arborii bătrâni. Marea majoritate a oamenilor, indiferent de grupul etnic, statutul social și starea economică și-au exprimat dezacordul față de tăierile masive ale acestor arbori din ultimii ani și au spus clar, fără să fie direct întrebați despre acesta, că arborii bătrâni trebuie protejați.

Pășunile cu arbori (în engleză ”wood-pastures”) sunt elemente de peisaj cu valoare culturală și ecologică ridicată, recunoscute pe plan internațional. S-au format de-a lungul deceniilor sau chiar a secolelor, în urma activităților umane cu intensitate redusă, cum ar fi pășunatul extensiv și/ sau cositul. Speciile cele mai comune de arbori pe pășunile din zona noastră sunt stejarul, carpenul, mărul și părul pădureț, și uneori fagul. Dimensiunile lor pot fi uriașe: am măsurat stejari cu circumferința trunchiului de peste 7 metri, cel mai mare fiind stejarul din Mercheașa, cu circumferința trunchiului de peste 9 metri. După ce am măsurat peste 6.000 de arbori în 15 păduri și 42 de pășuni cu arbori, putem spune că cei mai bătrâni arbori din regiunea noastră se află pe pășuni. Mai mult, după ce ne-am consultat cu experți în aceste peisaje din toată Europa, așa se pare că avem cea mai mare densitate (raportată și documentată) de pășuni cu arbori ancestrali de pe continent. Aceasta se datorează practicilor tradiționale de pășunat, care au supraviețuit până recent în această regiune.

Pășunile cu arbori seculari: valoare economică și culturală

Fără îndoială, pășunile cu arbori seculari sunt produse de ”forțe” culturale și naturale. În majoritate lor, aceste pășuni au fost păduri în trecutul istoric. Pe hărțile vechi se vede clar că anumite zone care sunt actualmente pășuni, erau păduri în secolele 18-19. În zonele unde terenul era puțin accidentat (deluros) oamenii au rărit pădurile pentru a căpața pășuni. Au menținut arborii din raționalmente economice: pentru a oferi refugiu în fața variațiilor climatice extreme (ofereau umbră și adăpost), dar și pentru alte bunuri, cum ar fi fructele (de exemplu, ghinda stejarelor era folosită pentru a hrăni porcii, dar și oile) sau stoparea eroziunii solului pe zone deluroase. Unele persoane au amintit și de faptul că pășunea are calitate mai bună pentru vite dacă are arbori, pentru că iarba ”îi mai dulce”. Pentru majoritatea persoanelor cu care am discutat, pășunea (sau ”pășunatul” cum se mai numește) conține arbori, implicit. Având aceste roluri bine definite, în decursul a mai multor generații de oameni, arborii de pe pășuni au fost lăsați în pace, vreme de secole. Au avut deci timp să îmbătrânească și să devină ”falnici”, ”veterani”, în timp ce pădurile din jur erau exploatate în mod diferit - la o vârstă optimă pentru a maximiza utilitatea lor economică. De asemenea, acești arbori au rămas, în timp ce istoria se desfășura... Nu este de mirare că majoritatea oamenilor îi respectă, asociază sentimente pozitive față de ei și ar dori să îi vadă ocrotiți

(vezi mai sus). Am întâlnit persoane și situații în care arborii mari au primit nume și prin asta au intrat în cultura locală: Adam și Eva, Stejarul Rotund, Stejarul lui Banciu - toate acestea dovedesc importanța acestor arbori pentru oameni, dar și admirația, respectul oamenilor pentru ei. Pășunile cu arbori în trecut erau și simbolul bunăstării și erau parte a sistemului religios (filosofic) a comunităților locale. Astfel, în biserica fortificată din Brădeni găsim o pictură care exemplifică strânsa legătură dintre natură, economie, cultură, dar și cult, prin prezentarea unei persoane care este într-o pășune presărată cu arbori și se roagă, cu următorul text în limba germană: „Cine pofteste după Domnul, va avea pâine din belșug.” (mulțumesc lui Johannes Halmen pentru traducere). Datorită importanței economice, spirituale și culturale, arborii bătrâni și pășunile care le conțin, ar putea reprezenta simbolul continuității și a schimbării în peisajele culturale din regiunea noastră. Dezvoltarea și schimbarea nu trebuie oprite. Sunt elemente necesare ale unei societăți normale. Însă avem nevoie de înțelepciune, și nu doar de entuziasm, pentru a menține acele elemente din peisajul nostru, care ne ofera identitate culturală și peisageră. Un stejar multiseclar, care a trăit istoria și schimbarea (și ne-o dovedește prin existența lui), și a servit generații de oameni, nu trebuie lăsat pieririi. Nu este etic. M-a învățat asta înțelepciunea populară din satele noastre.

Breite © Tibor Hartel

Concluzii

Sudul Transilvaniei - peisajele noastre - este extrem de bogat în pășuni cu arbori seculari. Majoritatea acestor arbori sunt stejari. Datorită contextului istoric, ecologic, cultural, dar și datorită contextului internațional, acești arbori ar trebui recunoscuți și tratați ca adevărate valori de patrimoniu și identitate social-ecologică. Arborii bătrâni din regiunea noastră

ar putea contribui în mod semnificativ la crearea și menținerea ”brand”-ului întregii regiuni. Legea protejează arborii presărați de pe pășuni (Legea 214 / 2011), dar este evident că această lege nu este îndeajuns pentru a asigura protejarea eficientă a arborilor bătrâni. În acest articol scurt am încercat să enumăr niște motive pentru care arborii veterani ar trebui protejați în regiunea noastră.

Pășunile cu arbori seculari: valoare ecologică

Am arătat mai sus că cei mai bătrâni arbori din regiunea noastră se află pe pășuni (da, sună haios, dar și asta este parte a farmecului locului). Arborii bătrâni sunt elemente structurale cu valoare disproporționat de mare pentru specii, comunități și ecosisteme. Acesta se datorează faptului că arborii bătrâni au elemente moarte - acestea fiind habitate cruciale pentru o serie de insecte (cum ar fi rădașca, croitorul mare) sau chiar mamifere mici (pârși etc.). Pășunile cu arbori seculari sunt fără îndoială ”bucătării” pentru ciocănitori (vorba colegului Cosmin Moga). Datorită acestor arbori, pășunile pot avea mai multe specii de pădure decât pădurile! (da, alt paradox al regiunii noastre) Având și elementul de ”pășune”, vom găsi și o serie de plante și animale care sunt asociate cu vegetația ierboasă - fluturii sunt probabil cei mai bine cunoscuți. Din punctul de vedere a valorii acestor peisaje pentru specii protejate, numai pe platoul Breite lângă Sighișoara, s-au identificat cel puțin 50 de specii protejate. Datorită valorii excepționale ecologice rezultate din interacțiunea echilibrată dintre om și natură, pășunile cu arbori seculari ar putea fi simbolul economiei sustenabile și a identității ecologice.

Statutul arborilor seculari din sudul Transilvaniei

Cercetările de teren dar și discuțiile cu oamenii au arătat fără dubii, că arborii bătrâni, deși încă bine reprezentați în această regiune, sunt în declin alarmant. Mulți și-au exprimat temerea că dacă distrugerea continuă în proporțiile actuale, există riscul ca arborii seculari să dispară de pe multe pășuni din această regiune. Apare deci un paradox: pe de o parte oamenii iubesc arborii bătrâni fiind atașați sentimental de ei, pe de altă parte arborii bătrâni sunt în declin. Cele mai comune cauze ale declinului sunt:

- a) **Arderile necontrolate ale pășunilor, primăvara.** Având scoarța uscată, un stejar bătrân este mai sensibil, chiar și focului rapid, decât un stejar tânăr, cu scoarța sănătoasă. Doar în 2012 au fost arși (și în parte au colapsat) peste 45 de arbori seculari. Din perspectiva istorică, a vârstei pe care acești arbori o au, situația este umiltoare pentru noi. Este necesar ca aceste arderi să fie oprite.
- b) **Tăierile** reprezintă un alt factor care duce la dispariția arborilor bătrâni. O parte din tăieri sunt efectuate ilegal de diverse persoane. Altele se fac cu acte în regulă. Dacă la nivel local factorii de decizie sunt fericiți cu gândul că se vor ”descotorosi” de niște elemente extrem de importante pentru cultura și ecologia acestor peisaje (vezi mai sus), atunci se poate continua tăierea lor. Dacă nu, acum este momentul pentru a proteja acești arbori, până mai avem ce să protejăm. Mai ales că protecția în acest caz înseamnă doar în a-i lăsa în pace.
- c) **Abandonarea pășunilor**, mai ales după 1989, a încurajat reîmpăduririle. Arborii bătrâni nefiind competitivi, mor când sunt înconjurați de pădure tânără.
- d) **Modul de administrare** a acestor pășuni. Atitudinea de ”exploatare” (dorința de a câștiga mult, în termen scurt, fără a se gândi la consecințele ecologice și culturale) poate rezulta în degradarea pășunilor.
- e) **Factori naturali** cum este seceta extremă, vânturile, pot doborî arbori.

GAL-uri din zona Podișul Hârtibaciului-Târnava Mare (Grupuri de acțiune locală)

A trecut aproape un an jumate de când primele GAL-uri din zona noastră au semnat contractele de finanțare. Fără a intra în povestea lungă, de la pornirea inițiativelor locale, din 2006, este momentul să aflăm un pic despre situația actuală a GAL-urilor de pe la noi. Sunt deocamdata trei inițiative autorizate și în funcțiune: GAL Dealurile Târnavelor (Saschiz), GAL Microregiunea Hârtibaciului (Agnita) și GAL Podișul Mediașului (Ațel). Noi am rugat colegii să ne răspundă pe scurt la câteva întrebări. În mare parte se poate constata existența următoarelor situații pentru momentul actual, care probabil se vor mai schimba până la sfârșitul anului 2013.

GAL-urile fac progrese în ceea ce privește numărul proiectelor depuse. Inițiativa din Moșna a putut lansa prima sesiune deja din primăvara anului trecut și astfel are cele mai multe proiecte cu contractele de finanțare semnate. De la

plecarea proiectelor din birourile GAL-urilor, documentele intră într-o perioadă de verificare la autoritățile județene de management. Exista un interes ridicat pentru proiecte de tip 112, „instalarea tinerilor fermier”, care nu au nevoie de cofinanțare și, clar, sunt proiecte agricole. Pe de altă parte, se pare că condițiile de eligibilitate sunt mai greu de îndeplinit pentru cei care vor să dezvolte activități non-agricole - interesul pentru măsurile 312 (dezvoltarea întreprinderilor non-agricole) și 313 (activități turistice) este scăzut. Existența ariei protejate Natura 2000, așa cum putem citi din răspunsurile primite, este un element important pentru cei ce activează pentru dezvoltarea zonei. Însă nu este esențial pentru majoritatea beneficiarilor. Toate GAL-urile doresc o debirocratizare în vederea accesului de fonduri europene într-o manieră mai simplă.

de Joachim Cotaru, WWF România

Întrebări GAL-uri:

1 Câte proiecte au fost depuse până azi și pentru câte au fost semnate deja contractele de finanțare?

2 Pentru ce măsura - sau măsuri - există cel mai mare interes din partea beneficiarilor? Ați constatat diferențe la Planul de Dezvoltare Locală?

3 Ce importanța are existența ariei protejate Natura 2000 pentru GAL-ul Dvs.? Dar pentru beneficiari?

4 Ce vă doriți pentru îmbunătățirea abordării LEADER în următoarea perioadă de finanțare, 2014-2020?

despre posibilitățile de includere a acțiunilor de mediu (cu exemple de bune practici) în proiectele care se depun la GAL Dealurile Târnavelor.

4 Debirocratizarea programului LEADER și incurajarea inovației și a proiectelor atipice care răspund nevoilor de dezvoltare în teritoriu sunt necesare pentru o eficientizare a absorbției mai bună a fondurilor.

GAL - Microregiunea Hârtibaciului, www.gal-mh.eu

1 Au fost depuse 18 proiecte și s-au semnat 7 contracte de finanțare.

2 Cel mai mare interes este pentru măsurile 112 și 141.

3 Neavând date concrete despre habitatele din GAL, despre modul cum trebuie acestea protejate, tema „Natura 2000” nu a fost abordată concret.

4 Ne dorim o mai bună comunicare și colaborare cu factorii interesați, în special cu cei decizionali: ministere, agenția de monitorizare, A.P.D.R.P.

„Putem să salvăm fondul construit tradițional din mediul rural de pe Valea Hârtibaciului”

Interviu cu Eugen Vaida (Alțâna), președintele asociației MONUMENTUM/ arhitect

de Joachim Cotaru, WWF România

1 De ce sunteți interesat de păstrarea patrimoniului cultural construit?

Am fost crescut de mic în spiritul culturii tradiționale și cred în dezvoltare durabilă și pe criterii ecologice, a mediului rural din România și în special a Transilvaniei de Sud, iar fondul construit tradițional reprezintă un fundament de la care se poate pleca în această privință.

Dupa 12 ani petrecuți ca student și arhitect în București, am hotărât acum doi ani să revin pe Valea Hârtibaciului

2 Numele asociației, MONUMENTUM, sună ca un program. Care sunt scopurile asociației?

Într-adevăr este vorba despre un program coerent cu mai multe proiecte care încearcă să salveze fondul construit tradițional din mediul rural din România

3 Care sunt activitățile actuale ale asociației?

Derulăm în același timp proiecte de informare ale cetățenilor despre obligațiile pe care le au în păstrarea fondului construit tradițional, de documentare fotografică a tuturor caselor vernaculare, de schimbare a regulamentelor locale de urbanism în sensul protejării fondului construit tradițional și am făcut propuneri pentru îmbunătățirea legii monumentelor istorice care se va finaliza la sfârșitul anului. Până în prezent am informat 11.000 de

pentru a contribui la dezvoltarea culturală a acestei regiuni. Fiind adeptul unei viziuni holiste asupra patrimoniului, abordez din mai multe puncte de vedere acest domeniu: am expus în muzeul etnografic personal de la Alțâna obiectele pe care le-am colecționat de-alungul anilor și care vorbesc despre tradițiile și obiceiurile de pe Valea Hârtibaciului. Din poziția mea de președinte fondator al Rețelei Colecțiilor și Muzeelor Etnografice Sătești particulare din România încerc să implementez această viziune și în celelalte zone rurale de pe teritoriul țării.

și în special de pe Valea Hârtibaciului. Deși numele asociației trimite la clădirile de patrimoniu, preocuparea generală a asociației este legată de zonele de protecție ale monumentelor istorice, în speță, la casele tradiționale. Pârghiile legislative cu care lucrăm sunt însă cele ale legii monumentelor istorice și de aceea am preferat acest nume.

proprietari de case tradiționale din județele Sibiu, Brașov și Mureș, o treime dintre ei fiind de pe Valea Hârtibaciului, am documentat fotografic 15.000 de case din sudul Transilvaniei și din Gorj. În parteneriat cu Direcția Județeană pentru Cultură-Brașov, am amplasat panouri de informare în cele mai valoroase sate din județul Brașov.

În prezent construim patru țiglării tradiționale care să readucă țigla tradițională în peisajul cultural. Prima dintre ele se construiește deja în satul Apos, de pe Valea Hârtibaciului.

4 Podișul Hârtibaciului este într-un sit Natura 2000 - de fapt într-o zonă Natura 2000. Ce relevanță are protecția naturii pentru asociația MONUMENTUM?

Asociația Monumentum are ca scop final prezervarea peisajului cultural din mediul rural. Având în vedere că peisajul natural este parte integrantă a peisajului cultural, cred că realizați importanța acestuia pentru asociația noastră.

În calitatea noastră de consultanți pentru avizarea P.U.G.-urilor care vin spre aprobare la Direcțiile Județene pentru Cultură, am cerut expres introducerea câtorva studii minime de peisaj, respectiv perspective și siluete protejate, zone cu peisaj natural valoros, etc. Pentru că, România încă nu are o lege a peisajului pe care să ne putem baza, vom iniția luna viitoare (iunie 2013), împreună cu Ministerul Dezvoltării și Compartimentul pentru Dezvoltare Durabilă un grup de lucru care să creeze niște regulamente speciale de protecție a peisajului cultural și natural, care să fie introduse în noile regulamente locale de urbanism din mediul rural.

Un proiect extrem de important al asociației ar fi realizarea unui studiu asupra peisajului cultural din Microregiunea Hârtibaciului. Încă suntem în stadiul în care căutăm finanțare și parteneri pentru realizarea lui. Dacă va fi realizat destul de repede ar putea să fie luat în seamă în Planul Zonal de Amenajare a Teritoriului Microregiunii Hârtibaciului.

GAL - Podișul Mediașului www.galpm.ro

1 Avem 35 de proiecte selectate, 15 proiecte care au trecut de oficiul județean (câteva sunt încă în evaluare) și 12 contracte semnate.

2 Cel mai mare interes există pentru măsurile 322 și 111, ambele cu fonduri epuizate. Interes scăzut este față de măsurile 312 și 313. Există diferențe față de Plan. De exemplu, în 2009 exista interes pentru măsura 123 - puncte de sacrificare animale, iar acum nu avem cerere deloc pe această măsura. Vom realoca banii pe măsura 112.

3 Din păcate, în acest moment nu este important pentru beneficiari.

4 Ne dorim să existe o singură structură care să monitorizeze activitatea GAL-urilor, un departament LEADER în cadrul ministerului, nu ca acum la M.A.D.R. și A.P.D.R.P. Eventual, cei care au aprobat strategia (M.A.D.R.) să verifice și proiectele finanțate prin strategie. GAL-ul să aibă libertatea de a redacta propriile ghiduri, să nu se facă A.P.D.R.P. selecția pe măsurile de finanțare și procedurile.

GAL - Dealurile Târnavelor www.tarnava-mare.ro

1 Până la ora actuală s-au depus 2 proiecte, care au trecut de faza de evaluare a conformității administrative și urmează să verificăm eligibilitatea și să intre în procesul de selecție. Este vorba despre un proiect pe măsura 112 și un proiect pe măsura 312. Noi avem deschise sesiuni de depunere de proiecte pe 5 măsuri până în data de 30 mai și pe măsura 313, până în 20 iunie. Estimăm ca „pe ultima sută de metri”, se vor depune mai multe proiecte.

2 Până acum, cel mai mare interes a fost pentru măsurile 112 și 313.

3 Având în vedere prevederile Ghidului consultativ pentru măsura 121, mai exact, creșterea intensității sprijinului cu 10 % pentru investițiile realizate în situri Natura 2000, considerăm că includerea comunelor noastre în situl Natura 2000 „Sighișoara - Târnava Mare” este benefică din punct de vedere al atragerii de finanțări prin P.N.D.R. Mai mult, în cadrul campaniei de promovare și a activităților de animare în teritoriu, am inclus pe agendă și o prezentare

© Fundația ADEPT

© Fundația ADEPT

© Fundația ADEPT

© Fundația ADEPT

© Fundația ADEPT

Zonele Natura 2000 pot oferi soluții la cererea în creștere de produse de calitate

de Ben Mehedin, Fundația ADEPT

Bucatele tradiționale gustoase, dar și obținute într-o manieră cu impact scăzut asupra mediului înconjurător, câștigă teren față de mâncarea produsă industrial. Fundația ADEPT, preocupată intens de dezvoltarea rurală și protecția mediului, pune un accent deosebit pe calitatea hranei, în contextul unei naturi bogate în resurse. Astfel nu este întâmplător faptul că implementăm acum nu mai puțin de 3 proiecte care propun această legătură a produselor cu un loc anume, cu o zonă, în care biodiversitatea este foarte ridicată.

Proiectul HNV, finanțat prin programul Elvețiano-Român de Cooperare, este implementat în parteneriat cu WWF și ProPark-Fundația pentru Arii Protejate. Pentru noi este clar că în zonele cu înaltă Valoare Naturală (High Nature Value -HNV) produsele care se obțin sunt de calitate, dar acest lucru nu este destul de popularizat și nici conceptualizat. Printr-o valorificare mai bună a

produselor din aceste zone, eficiența economică a fermelor ar crește și se poate face și în paralel cu protejarea biodiversității. În cadrul proiectului, vor fi evaluați principalii factori care amenință aceste zone, se vor propune politici pentru îndreptare și se va sprijini comunitatea și organizațiile locale pentru a putea realiza venituri suplimentare. De asemenea se va avea în vedere îmbunătățirea calitativă și cantitativă a piețelor de desfacere pentru produsele HNV. Ca activități concrete, vom instrui oameni interesați de îmbunătățirea calității produselor care provin din zonele HNV, vom crea rețele de informare care deservesc zonele HNV și vom sprijini dezvoltarea grupurilor de producători, a brandurilor naționale/regionale și vom disemina materiale informative despre zonele HNV.

GIRO este abrevierea de la „Development of Geographical Indications in Romania”. Proiectul

este implementat de către Fundația ADEPT Transilvania, în cooperare cu Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale și a organizației neguvernamentale elvețiene - AGRIDEA. Este finanțat prin același program Elvețiano-Român de Cooperare. Scopul acestui proiect este de a dezvolta Indicatorii Geografici (Indicația Geografică Protejată - IGP / Denumirea de Origine Protejată - DOP) în România, ca mijloc de creștere a veniturilor și protejarea produselor românești și a producătorilor tradiționali. La nivel global, cererea consumatorilor pentru produse sănătoase, de calitate și specifice unei regiuni anume este în creștere. În Europa sunt foarte multe exemple grăitoare, despre asigurarea viabilității economice a unei zone rurale când produsele au fost legate de caracteristicile naturale, culturale și istorice ale respectivei zone. Etichetele IGP/DOP ale orică-

rui produs sunt un indiciu al calității. România are multe produse care-ar putea purta această marcă și totuși piața este privată de oportunitatea oferită de desemnările DOP/IGP. Singurul produs înregistrat în România este „Magiun de Topoloveni”, dar unele state membre ale UE au înregistrat peste 600 de produse DOP/IGP, iar producătorii acestora se bucură de avantaje economice semnificative.

Proiectul Slow Food **ESSEDRA** (Environmentally Sustainable Socio-Economic Development of Rural Areas - Dezvoltare Socio-Economică Durabilă în Zonele Rurale), finanțat de către Comisia Europeană, a început în decembrie 2012. Deschiderea oficială a proiectului s-a făcut în cadrul conferinței cu titlul „ Conservarea biodiversității alimentelor, ca principal instrument pentru dezvoltarea rurală și micile gospodării țărănești” /“Food biodiversity preservation as a main tool

for rural development and small scale farmers' support” în Belgrad, Serbia. Proiectul are ca parteneri Slow Food Italia, EFNCP - Forumul European pentru Conservarea Naturii și Pastoralismului, Slow food Bulgaria și membri din zona țarilor candidate la Aderare în UE: Voluntari Internaționali din Sviluppo din Albania, Okusi Hercegovinu în Bosnia-Herzegovina, Slow Food Bitola din Macedonia, Mutfak Dostları Derneği în Turcia, Natura Balkanika în Serbia and Udruga Kinookus in Croatia

Multe produse alimentare tradiționale (fie că este vorba de rase, soiuri sau produse procesate) sunt pe cale de dispariție victime nu doar ale schimbărilor sociale, globalizării și agriculturii industriale, dar și din cauza unor norme și reguli nepotrivite și inutile, lipsite de considerație și introduce în legislație la aderarea în Uniunea Europeană, proces care de asemenea oferă și perspectiva mecanismelor de sprijin pentru agricul-

tura tradițională, micii producători, dar trebuie să fie aplicate în mod eficient. Un rezultat important al proiectului va fi un inventar al produselor agricole / alimentare, amenințate cu dispariția în Balcani și comunicarea către purtătorii acestei cunoașteri cât de importantă este păstrarea identității culinare, mai ales când este legată de conservarea biodiversității.

În zonele Natura 2000 a fost demonstrată științific importanța naturii. Cultura și istoria au format aici comunități cu identitate distinctă astfel încât stă în puterea noastră să creem și să susținem imagini de brand care să aducă venituri suplimentare gospodărilor din zonă și recunoașterea calității zonei.

Natura 2000 hai să ne jucăm copii!

Prima excursie pe Bucegi!

imagini: Grupul Milvus

O parte dintre copiii ce au participat la finala concursului "Și eu fac parte din Natura 2000", clasele II-V, au plecat într-o excursie de o zi, pe data de 13 iunie 2013. Destinația: Parcul Natural Bucegi, unde cei 27 de elevi, 10 adulți (4 însoțitori de la Milvus, 6 îndrumători pedagogi), un ghid montan brașovean și doi reprezentanți ai Parcului Natural Bucegi, au urcat cu telecabina la Sfinx și Babele. După ce au admirat aceste monumente naturale și copiii au înțeles cum au luat naștere, au pornit la drumeție spre Piatra Arsă, unde în restaurant au servit prânzul.

În drum, s-au oprit de mai multe ori pentru a asculta explicațiile ghizilor despre natura înconjurătoare.

Drumeția a continuat până la Cota 1.400, unde îi aștepta autocarul. Prin Sinaia și apoi Bușteni s-au întors acasă. Mulți dintre copii au fost pentru prima dată pe munte și majoritatea au fost pentru prima dată cu telecabina. Pentru toți a fost o zi minunată, plină de emoții și vreme instabilă, (ba ploua, ba era soare), dar, până la urmă, au fost momente de neuitat în care s-au apropiat mai mult de natură și s-au îndragostit de munte!

Redacția:

Vă rugăm să ne trimiteți informații de interes local pentru numărul din luna septembrie până la data de 15.08.2013.

Editor publicație:

WWF - România
Brașov, str. Lungă, nr. 175, 500051
e-mail: csandu@wwfcdp.ro
tel: 0730 098100

Publicație apărută în cadrul proiectului POS MEDIU: "Pentru natură și comunități locale - bazele unui management integrat Natura 2000 în zona Hârtibaciu - Târnava Mare - Olt". Proiect cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Proiect implementat de:

În parteneriat cu:

Administrația siturilor:

SOCIETATEA „PROGRESUL SILVIC”
Dumbrăveni, str. Avram Iancu, nr. 12
jud. Sibiu, 555100
Cod fiscal 18642836
Tel: 0269-865554; 0740-312151
Fax: 0269-865700;
E-mail: a_tmh@yahoo.com

